

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie P. S.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 września 2019 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania prawomocnie zakończanego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 marca 2008 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w T. z dnia 8 listopada 2006 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek;

2. zwolnić skazanego od ponoszenia wydatków postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

P. S. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 8 listopada 2006 r., sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 159 k.k. i art. 157 § 2 k.k., art. 245 k.k., art. 197 § 3 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 5 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 13 marca 2008 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O wznowienie postępowania karnego zakończanego wymienionym wyżej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł obrońca skazanego.

Powołując się na przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. obrońca P. S. wskazał, iż po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty i dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił przypisanego mu czynu, a to:

1. informacja, że rzeczywistym sprawcą przestępstwa, za które P. S., został skazany, jest A. Ł. – informację tę skazany uzyskał w dniu 4 lutego 2019 r. w trakcie rozmowy z nieznaną osobą na korytarzu sądowym, gdy miał zamiar uczestniczenia w charakterze publiczności w procesie karnym toczącym się przed Sądem Okręgowym w R., w sprawie „śmierci I. C.”, sygn. akt II K (...);
2. informacja uzyskana przez P. S., że w aktach jego sprawy znajduje się dowód w postaci zabezpieczonego materiału DNA pochodzącego od nieustalonej osoby, którą zgodnie z informacjami uzyskanymi w dniu 4 lutego 2019 r., jak i w wcześniejszych zeznaniach świadka M. T. (drugiego ze skazanych) złożonymi na rozprawie apelacyjnej w dniu 13 marca 2008 r. (k. 875 i n.) może być A. Ł.;
3. fakt, że K. B. – policjant, który jako świadek złożył zeznania obciążające skazanego oraz przekazał pokrzywdzonej informacje, iż P. S. jest osobą zatrzymaną – jest jednym z oskarżonych w sprawie „śmierci I. C.”, co rzutuje na ocenę wiarygodności zeznań tego świadka.

Jednocześnie obrońca P. S. wskazał na konieczność przeprowadzenia czynności sprawdzających, a to dowodów z oświadczenia skazanego z dnia 9 lutego 2019 r. na okoliczność uzyskania informacji dotyczącej znajdowania się w aktach sprawy materiału DNA, przesłuchania w charakterze świadka A. Ł., badań genetycznych znajdującego się w aktach sprawy materiału genetycznego, a także ustalenia, czy K. B. jest oskarżonym w sprawie „śmierci I. C.” i jakie mu zostały przedstawione zarzuty.

W pisemnym stanowisku Prokuratury Krajowej wniesiono o oddalenie wniosku obrońcy skazanego.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego P. S. jest bezzasadny i dlatego podlegał oddaleniu.

Z uwagi na przedstawione w uzasadnieniu wniosku powody wadliwości rozstrzygnięcia o winie skazanego, mającego się opierać się na ustaleniach faktycznych dokonanych na podstawie nieprawdziwych wyjaśnień M. T.,

niekonsekwentnych zeznań pokrzywdzonej i zeznań K. B., który przekazał K. B. nazwiska domniemanych sprawców, w tym nazwisko P. S., przypomnieć trzeba, że postępowanie wznowieniowe nie jest postępowaniem, w którym ponawia się kontrolę instancyjną i poddaje ponownej ocenie trafność ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie, w której zapadło prawomocne orzeczenie. Nie odmawiając skazanemu prawa do własnej oceny materiału dowodowego i zapatrywań prawnych odmiennych od tych, które stanowiły podstawę prawomocnego rozstrzygnięcia o jego odpowiedzialności karnej, stwierdzić trzeba, że nie stanowi to podstawy wznowienia postępowania.

Zgodnie z treścią art. 540 § 1 k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (pkt 1) lub po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze (pkt 2 lit. a).

Analiza treści wniosku obrońcy skazanego każe stwierdzić, że w sprawie P. S. nie ujawniły się żadne okoliczności, które można byłoby traktować jako podstawy wznowienia postępowania i które uzasadniałyby konieczność prowadzenia postulowanych we wniosku czynności sprawdzających, wykraczających poza zapoznanie się z treścią dołączonego do wniosku oświadczenia skazanego.

Podkreślić zatem trzeba, że kwestia sprawstwa A. Ł., który zgodnie z twierdzeniami zawartymi we wniosku powinien ponieść odpowiedzialność za przestępstwo niesłusznie przypisane P. S., nie jest w realiach niniejszej sprawy rzeczą nową. Lektura akt sprawy, w której doszło do prawomocnego skazania P. S. wskazuje, że skazany podnosił fakt współdziałania M. T. z A. Ł. jeszcze przed prawomocnym zakończeniem postępowania – pismo skazanego z dnia 13 marca 2007 r. (k. 722 – 724). Prezentowana przez skazanego linia obrony była weryfikowana w ramach postępowania dowodowego przed Sądem odwoławczym. Sąd Apelacyjny przesłuchał w charakterze świadka M. T. (k. 874 – 879), a oceniając jego zeznania, nie dał wiary jego twierdzeniu, że współdziałającą z nim osobą był A. Ł. Kwestia ta była również przedmiotem kasacji obrońcy skazanego wywiedzionej od wyroku Sądu Apelacyjnego. Zarzucono w niej Sądowi

odwoławczemu wadliwą ocenę zeznań M. T. złożonych na rozprawie w dniu 13 marca 2008 r., w których odwołał swoje obciążające P. S. wyjaśnienia i wskazał rzeczywistego sprawcę zbrodni - A. Ł. W tym kontekście twierdzenie o uzyskaniu przez skazanego od nieznanej osoby informacji, o tym, że sprawcą przestępstwa, za które skazano P. S. jest A. Ł. nie może być traktowane jako nowy fakt lub dowód wskazujący na to, że skazany nie popełnił przypisanego mu czynu. Takim faktami lub dowodami są w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. tylko te, które w wysokim stopniu uprawdopodobniają wadliwość wydanego orzeczenia i jednocześnie przekonują, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie zasadniczo odmienne od poprzedniego.

Zupełnie pozbawionym racji jest powoływanie się we wniosku o wznowienie postępowania na uzyskaną przez skazanego od nieznanej mu osoby informację o tym, że w aktach sprawy znajduje się zabezpieczony materiał genetyczny pochodzący od nieustalonej osoby, którą może być A. Ł.

Zauważyć trzeba, że gdyby nawet w ramach materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie zabezpieczono materiał genetyczny niepochodzący od skazanego, to taki fakt ani nie przekreślałby jeszcze prawidłowości ustaleń faktycznych dokonanych w postępowaniu objętym wnioskiem o wznowienie, ani też nie byłby faktem nowym – nieznanym wcześniej orzekającym w przedmiocie odpowiedzialności karnej skazanego sądom.

Powyższe nie wymaga szerszych rozważań, które w realiach sprawy musiałyby mieć zresztą jedynie charakter teoretyczny. Autor wniosku, formułując tezę o zabezpieczonym w aktach sprawy materiale DNA, czyni to w sposób dowolny i gołosłowny, nie zwracając uwagi, że to na wnoszącym o wznowienie postępowania ciąży obowiązek dowiedzenia okoliczności stanowiących podstawy wznowienia. Wydaje się oczywistym, że skoro wnioskodawca twierdzi, iż w aktach sprawy znajduje się zabezpieczony materiał genetyczny, mający dowodzić niewinności skazanego, to powinien fakt ten potwierdzić chociażby przez wskazanie odpowiedniej karty akt. Wnioskodawca nie tylko tego nie robi, ale nawet nie stara się wskazać, gdzie rzeczony przez niego materiał genetyczny został zabezpieczony i gdzie miałby być przechowywany. Jest to o tyle zrozumiałe,

że analiza akt sprawy nie wykazuje, aby znajdował się w nich dowód, o którym mowa we wniosku o wznowienie.

Stwierdzić wreszcie trzeba, że pozbawionym jakiegokolwiek oparcia w przepisach postępowania karnego jest sposób w jaki wnioskodawca odczytuje podnoszony we wniosku fakt oskarżenia świadka K. B. w sprawie „śmierci I. C.”.

Przypomnieć trzeba, że jeśli podstawą niesłusznego skazania P. S. miałyby być fałszywe zeznania wymienionego świadka, to podstawą wznowienia nie byłoby ujawnienie nowych faktów lub dowodów, o których mowa w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., lecz wskazane w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. ustalenie, że w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. W tym przypadku Kodeks postępowania karnego wymaga, aby popełnienie przestępstwa stanowiącego podstawę wznowienia było ustalone prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3 - 11 lub w art. 22. (art. 541 § 1), a wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego. Wniosek o wznowienie postępowania w sprawie skazanego P. S. wymogu tego nie spełnia.

Niezależnie od tego podkreślić trzeba, że we wniosku nie wskazano żadnego racjonalnego powodu wiążącego oskarżenie świadka w innej sprawie z kwestią odpowiedzialności P. S. za przypisane mu przestępstwo.

Lektura zeznań złożonych przez K. B. w sprawie skazanego nie pozwala twierdzić, aby niosły one ze sobą treści mające decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia o jego winie. W żadnym razie takiego znaczenia nie miał opisany przez świadka fakt agresywnego zachowania skazanego w stosunku do M. T. w budynku Komendy Powiatowej Policji w D. w dniu 19 marca 2006 r.

Z treści uzasadnień wyroków sporządzonych w sprawie, której dotyczy wniosek o wznowienie postępowania wynika również jednoznacznie, że podnoszona we wniosku kwestia przekazania pokrzywdzonej przez funkcjonariusza Policji nazwisk sprawców była znana orzekającym o odpowiedzialności skazanego

sądom i uwzględniana przy ocenie materiału dowodowego i dokonywaniu ustaleń faktycznych.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.